

တၢ်ကစီၣ်လၢအဖဵု
လၢအိၣ်ကထိၣ်ဘၣ် ၂၀၁၁, ၂၀၀၈န့ၣ် - ခုၣ်အုၣ်အၣ်က့ၣ် ၂၀၀၈န့ၣ် /B11

တၢ်သုၣ်ပုၤကညီၣ်လၢကရဲၤမ့ၢ်ပိၤဒီးတၢ်မၤဆူၣ်သုးလီၤသုးကျဲၤနအဖဵုဒီးဒံၣ်ခုၣ်ဘၣ်အုၣ်သုးဟူးဂဲၤဝဲတပူၤ
ဃီၤလၢဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်အပူၤ

စးထီၣ်ဖဲလၢစးပထုဘၣ် ၂၀၀၈ဘူးကလၢၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်, နအဖဒီးဒံၣ်ခုၣ်ဘၣ်အုၣ်သုး စးထီၣ်ကတဲၤကတီၢ်အသးလၢကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝီ
ခွဲးယၢ်ပုၤထၢတၢ်ကစီၣ်ဖိဆိမိၣ်ဝဲလၢကမ့ၢ် တၢ်မၤသီထီၣ်က့ၤတၢ်ထီၣ်ဒုးဖၣ်အုၣ်ကီၢ်ရၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ လၢအဘၣ်တၢ်ပၤအိၣ်လၢခုၣ်အဲၣ်
ယုၣ်(မ့)ခုၣ်အဲၣ်အဲၣ်လၢအုၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအဝဲအံၤလီၤပလီၢ်လီၢ်သးဒီးတၢ်မၤအိၣ်တၢ်ထီၣ်ဒုးတပူၤဃီၤလၢနအဖဵုဒီးဒံၣ်ခုၣ်
ဘၣ်အုၣ်မၤဝဲလၢနပုၤယၢ်ကီၢ်ရၣ်အပူၤဖဲကရၢၢ်ခံဖုအံၤထီၣ်ခးဝဲသဝီဖိဒီးပညီၣ်ဝဲခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်ဖဲအပူၤစ့ၤန့ၣ်လီၤ.နအဖဒီးဒံၣ်ခုၣ်ဘၣ်
အုၣ်သုးတဖၣ်လၢအဟူးဂဲၤလၢဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ပူၤတဖၣ်မၤဆူၣ်ဝဲသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢကဝဲတၢ်ဖိတၢ်လံၤ, တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်စုကတဲၤ
လၢအဝဲသ့ၣ်သုးလၢအဟဲၣ်ဖိၣ်မၤသကိးတၢ်အံၤအဂီၢ်ဒီးမၤစ့ၢ်ကိးသဝီဖိပဟးလၢအဝဲသ့ၣ်သုးကျိၤအမဲၣ်ညါ ဒ်သိးကသုၣ်ပုၤကညီၣ်လၢကရဲၤ
မ့ၢ်ပိၤန့ၣ်လီၤ. လံာ်တၢ်ပၤဖျါတဘျီအံၤပၣ်ယုၣ်ဝဲဒီးသဝီဖိခံၣ်လၢလၢအဘၣ်သံဒီးမ့ၢ်ပိၤဖဲလၢအိၣ်ကထိၣ်ဘၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်လၢမၤလိၣ်အိၣ်ပုၤ
အဆၢကတီၢ်. ဒံၣ်ခုၣ်ဘၣ်အုၣ်အတၢ်မၤဆူၣ်သဝီလၢတမိၢ်ကရၢၢ်, တၢ်ကြၢၢ်ကီၢ်ဆၣ် လၢကသုးလီၤသုးကျဲၤ, တၢ်ယုၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢသဝီ
လၢအဘၣ်သုးလီၤသုးကျဲၤတဖၣ်အအိၣ်ဒီးသဝီဖိလၢအဘၣ်သုးလီၤသုးကျဲၤတဖၣ်ဟဲယုၢ်အိၣ်လၢဒဲကဝီၤလၢဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ပူၤဒ်သိးက
ဟးဆူးတၢ်မၤပယုၤဒီးတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤခဲလၢၣ်ကထီၣ်အသးဖဲလၢအိၣ်ကထိၣ်ဘၣ် ၂၀၀၈န့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

စးထီၣ်ဖဲလၢစးပထုဘၣ် ၂၀၁၁, ၂၀၀၈န့ၣ်န့ၣ်, နအဖဒီးဒံၣ်ခုၣ်ဘၣ်အုၣ်သုးစးထီၣ်မၤဝဲတၢ်ထီၣ်ဒုးဟီၣ်ကဝီၤလၢဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ပူၤ
လၢခုၣ်အဲၣ်အဲၣ်လၢအုၣ်(ကညီၣ်ဒိကလုၢ်တၢ်ထုၣ်ဖျဲးသုးမ့ၢ်ဒိၣ်)အိၣ်ဆိးဝဲအါအလီၢ် တပူၤဃီၤန့ၣ်လီၤ. ဒံၣ်ခုၣ်ဘၣ်အုၣ် သုးက့ (၉၉၉)
အသးဖိအါန့ၣ်ဒီး ဖိဝဲလၢလၢအဘၣ်တၢ်တိခိၣ်ရိၣ်ခဲအိၣ်လၢမိၣ်လုၢ်ဝါက့ၤအိၣ်က့ၤလၢတမိၢ်သဝီကရၢၢ်လၢတၢ်ကြၢၢ်ကီၢ်ဆၣ်အပူၤလၢဖၣ်
အၣ်ကီၢ်ရၣ်မ့ၢ်ထီၣ်တကပၤန့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤပုၤသုးဖိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟူးဂဲၤဝဲလၢသဝီလၢအအိၣ်လၢကစၢၢ်ခိၣ်ကလိကျိတဖၣ်အပူၤဒီးသ
ဝီကဝီၤကပၤန့ၣ်လီၤ. တကတီၢ်ဃီၤ နအဖဒိၣ်ချ့သုးရၣ် (၅၆၅),လၢအဘၣ်တၢ်တိခိၣ်ရိၣ်ခဲအိၣ်လၢသုးရၣ်ခိၣ်လဲၣ်ထီၣ်အူၤဒီးဒံၣ်ခုၣ်ဘၣ်
အုၣ်သုးက့(၅၅၅)လၢတၢ်တိခိၣ်ရိၣ်ခဲအိၣ်လၢသုးခိၣ်ဖါဒိဘိ ခံဖုအံၤ ဆိလီၤအသးဖဲတမိၢ်ကရၢၢ်တၢ်ပၤခိၣ်ဘူးဒီးဃီသိခံ, ထံမိခံ, တ
ရံးဖိကွံ, ဝၣ်မံၤကျိဒီးထံဖျါရိၣ်သဝီန့ၣ်လီၤ. ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤသုးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤမၤယံးဝဲသဝီဖိလၢတၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအပူၤ (လၢ
အအိၣ်လၢကစၢၢ်ခိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ် လၢတၢ်ပၤခိၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်) လၢကဟးထီၣ်လၢသဝီချ့ဒီးပျဲဟးထီၣ်ဝဲထဲဒဲဖဲလၢအဝဲသ့ၣ်လိၣ်ဘၣ်ဝဲလၢ
ကလဲၤလိၣ်အိၣ်ပုၤလၢသုးခံဖုအံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အါန့ၣ်အန့ၣ် နအဖဒိၣ်မၤရ (၅၆၅)အသးဖိဒီး ဒံၣ်ခုၣ်ဘၣ်အုၣ် သုးက့ (၅၅၅)အသးဖိပၣ်
ဖိၣ်ထီၣ်အသးဒီးဒံၣ်ခုၣ်ဘၣ်အုၣ်သုးက့ (၉၉၉)န့ၣ်လီၤ. ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်ကရၢၢ်အပူၤထၢတၢ်ကစီၣ်ဖိန့ၣ်ဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ်ပိၤဖိၣ်ထီၣ်အ
သးအံၤ မ့ၢ်ဒ်သိးကကတဲၤကတီၢ်အသးလၢကထီၣ်ဒုးဝဲခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်(မ့)ခုၣ်အဲၣ်အဲၣ်လၢအုၣ်လၢဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဒ်ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်ကရၢၢ်ပုၤထၢတၢ်ကစီၣ်ဖိပၣ်ဖျါဝဲအသိး, ဒံၣ်ခုၣ်ဘၣ်အုၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါဝဲဟီၣ်ကဝီၤကမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ယးဒီးအဝဲ
သ့ၣ်တၢ်ထီၣ်ဒုးအံၤခိဖျါတၢ်ရၤလီၤလံာ်တၢ်ကလုၢ်ဖဲလၢအိၣ်ကထိၣ်ဘၣ်အပူၤသက့ၤဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ဒိတဘျီဒီးစံးဝဲလၢခိဖျါလၢခုၣ်အဲၣ်
ယုၣ်တသးလီၤပလီၢ်ဒီးဒံၣ်ခုၣ်ဘၣ်အုၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကတုၤထီၣ်ယိၣ်လၢဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ပူၤဘၣ်အယိ, ဒံၣ်ခုၣ်ဘၣ်အုၣ်ကထီၣ်
ဒုးဝဲခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်(မ့)ခုၣ်အဲၣ်အဲၣ်လၢအုၣ်အိၣ်တၢ်လီၤလၢဟီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်စ့ၢ်ကိးအိၣ်လၢတဘျီ
ဆဲးကျိးမ့တမ့ၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၢ်ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ် (မ့)ခုၣ်အဲၣ်အဲၣ်လၢအုၣ်ဘၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်မၤဝဲတခိ, သဝီဖိမ့ၢ်ဘၣ်ဒိလၢတၢ်ဒုးအပူၤတဂၤ
ဂၤဒီးဒံၣ်ခုၣ်ဘၣ်အုၣ်တဟံမ့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ကလုၢ်တဘျီယိအပူၤပၣ်ဖျါဝဲလၢ ဒံၣ်ခုၣ်ဘၣ်အုၣ်တပျဲသဝီဖိလၢကလဲၤအိၣ်လၢ
အဝဲသ့ၣ်ခုးပူၤစံာ်ပူၤလၢမ့ၢ်န့ၣ်ခိဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ရၤလီၤလံာ်တၢ်ကလုၢ်အဝဲအံၤဖဲတၢ်ကထီၣ်သးဖဲလၢစးပထုဘၣ် ၃၀သီ ၂၀၀၈န့ၣ်ဖဲဒံၣ်ခုၣ်ဘၣ်အုၣ်သုးက့ (၉၉၉)သုးဒုးလီၢ်သး
ဒီးခုၣ်အဲၣ်အဲၣ်လၢအုၣ်သုးဘူးဒီးထံပၤသဝီလၢတမိၢ်ကရၢၢ်ပူၤဒီးဒံၣ်ခုၣ်ဘၣ်အုၣ်သုးဖိသံဝဲခံၣ် ဝဲလၢအလီၢ်ခံန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်မ့ၢ်ခုၣ်အဲၣ်အဲၣ်
လၢအုၣ်သုးတခိတဘျီဒိနီတဂၤဘၣ်. တၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤဝဲလၢအလီၢ်ခံန့ၣ်အဖ ၁၆၅ (၅၆၅)ဒီးဒံၣ်ခုၣ်ဘၣ်အုၣ်သုးက့ (၅၅၅)သုးမၤအါ
ထီၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဖဲတမိၢ်သဝီကရၢၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မၤဆူၣ်ဝဲသဝီဖိလၢကဝဲအံၤအဝဲသ့ၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤ ဒီးကဟးလၢအဝဲသ့ၣ်သုး
ကျိၤအမဲၣ်ညါဒ်ပုၤရဲၤမ့ၢ်ပိၤအသိး, တၢ်မၤဒ်အံၤန့ၣ်တၢ်ကိးအိၣ်လၢ “တၢ်ရဲၤမ့ၢ်ပိၤလၢအလီၤပျဲလီၤဖုးအိၣ်ဒီးတၢ်ပညီၣ်လၢကမၤဘၣ်ဒိ
ပုၤ” န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤလၢအဖီခိၣ်လၢစုစုတကယၢန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဟီၣ်လၢန့ၣ်ပီၤလၢနအဖီဒီးလီၤဝဲလၢတမိၢ်ကရူၢ်အပူၤလၢအဘၣ်တၢ်ထုးထီၣ်က့ၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. နအဖီဒီးဒံၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်သုးတဖၣ်ဒီးလီၤဝဲမ့ၢ်ပီၤလၢအတူၢ်လၢဆၢကတီၢ်ယၢ်ယၢ်အပူၤတဖၣ်လၢကျဲၤပူၤဒီးလၢပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢစုထွဲတကယၢန့ၣ်ဒုးန့ၣ်ဖျါဝဲ ခွၢ်အံၣ်အံၣ်လၢအုၣ်သုးဖီ (စုထွဲ)ဒီးလီၤကဝီၤသီဖီ (စုစု)ခဲၣ်အံၣ်က့ၢ်ကျဲးစးဃုထံၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ပီၤလၢကထုးထီၣ်က့ၢ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကညီၣ်ဂီၢ်ဝဲဒီးယၢ်ကရူၢ်ပူၤထၢတၢ်ကစီၣ်ဖီတဂၢ်ဝဲလၢခွၢ်အံၣ်အံၣ်လၢအုၣ်သုးထုးထီၣ်က့ၢ်ဟီၣ်လၢန့ၣ်ပီၤ ယၢ်ဖျါလၢတမိၢ်ကရူၢ်ပူၤဖဲ ၂၀၀၈န့ၣ် လၢဝဲပထုဘၣ်အကတၢ်တန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၢ်ခဲဘၣ်အံၣ်အံၣ်ဒီးအိၣ်ဖဲလၢအိၣ်ကူၢ် ၂၆သီ, ၂၀၀၈န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၢ်: ကညီၣ်ဂီၢ်ဝဲဒီးယၢ်ကရူၢ်)

ဖဲလၢအိၣ်ကထိဘၣ် ၃သီ, ၂၀၀၈န့ၣ်န့ၣ်, ဒံၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်သုးက့ (၉၉၉) အသုးခိၣ်မိၣ်လၢဝါမၤဆူၣ်ဝဲသဝီယၢ်ဖျါလၢတမိၢ်ကရူၢ်, တၢ်ကြၢ်ကီၢ်ဆၢ လၢသဝီတဖျါစုစုန့ၣ်ကဆၢန့ၣ်သဝီဖီ သၢဂၤတုၤယၢ်ဂၤလၢကလဲၤဝဲန့ၣ်သုးအတၢ်ဖီတၢ်လံၤ, တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးကျိချံၣ်ပုၤသုၣ်ဒီးသိးကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤသုးအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤန့ၣ်လီၤ. ဒံၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်သုးခိၣ်မိၣ်လၢဝါဟ့ၣ်လီၤတၢ်လုၢ်လၢထံပၤ, တဝဲခိၣ်, တၢ်ကွဲၤကွဲၤ, ထံပၤခဲၣ် ဒီးတၢ်ကြၢ်န့ၣ်သဝီန့ၣ်လီၤ. ဒံၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်သုးဖီမၤဆူၣ်ကဒီးသဝီဖီသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ လၢကဟးလၢသုးအမဲၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢအိၣ်ကထိဘၣ် ၅သီ, ၂၀၀၈န့ၣ်န့ၣ် ကဘၣ်ဖဲဂီၢ်ခိၣ်ဒုး၃၀န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ်, စီၤငါကွဲး (၆၂)န့ၣ်လၢဖါမ့ၢ်သဝီယၢ်ဘၣ်ဝဲမ့ၢ်ပီၤဘူးဒီးထံပၤခဲၣ်သဝီန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဆၢကတီၢ်ဖဲန့ၣ်, ဒံၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်သုးဖီတမၤဆူၣ်ပူၤတဂၤအံၤလၢကတံၢ်ဖီတၢ်လံၤဘၣ်မ့ၢ်လၢအသးပုၤအယိဘၣ်ဆၢမၤဆူၣ်အိၣ်လၢကဟးလၢသုးအမဲၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. ဖဲစီၤငါကွဲးဘၣ်ဒီးဒီးမ့ၢ်ပီၤဝဲအလီၢ်ခဲၣ် ဒံၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်တဟ့ၣ်အိၣ်ကသံၣ်ကသီမုတမ့ၢ်ဆၢဆူၣ်ဆၢဆူၣ်ဆၢဆူၣ်န့ၣ်ဘၣ်လီၤ. လၢတၢ်တန့ၣ်ယိန့ၣ် သဝီဖီအဂၤတဂၤ စီၤဖါန့ၣ် (၄၈)န့ၣ်ယိဘၣ်ဝဲမ့ၢ်ပီၤဖဲ ဟါခိ ၂:၃၀န့ၣ်ရံၣ်ဖဲအဝဲဟးဝဲလၢဒံၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်သုးအမဲၣ်ညါလၢတမိၢ်ကရူၢ်ပူၤအခါန့ၣ်လီၤ. ပူၤသဝီဖီခဲၣ်လၢအဘၣ်ဒီးဒီးမ့ၢ်ပီၤအံၤ တဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကသံၣ်ကသီတက့ၢ်ဆၢယါဘျါဘၣ်ဒီးလၢခဲသံၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ယးဒီးတၢ်အိၣ်သးလၢဖၣ်အုၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ပူၤလၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤန့ၣ်, ကညီၣ်ဂီၢ်ဝဲဒီးယၢ်ကရူၢ်ပူၤထၢတၢ်ကစီၣ်ဖီလၢအဟူးဂဲၤလၢဟီၣ်ကဝီၤအပူၤဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ

“ဒံၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်သုးနအဖီဒီးမၤလၢထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဖဲဖၣ်အုၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ပူၤအိၣ်ဒီးတၢ်ပညီၣ်လၢကဟံးန့ၣ်ခွၢ်အံၣ်ယုၣ်(မ့)ခွၢ်အံၣ်အံၣ်လၢအုၣ်သုးလၢဖၣ်အုၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ပူၤအဝဲလီၤခိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်ဖဲလၢဝဲပထုဘၣ်အကတၢ်တန့ၣ်န့ၣ်, နအဖီဒီးဒံၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်သုးလၢအဟ်ဖီဖျါသကိးတၢ်တဖၣ်မၤဆူၣ်ဝဲသဝီဖီလၢကတံၢ်ဖီတၢ်လံၤ, တၢ်အိၣ်ဒီးကျိချံၣ်ပုၤသုၣ်န့ၣ်လီၤ. တကးဒီးဘၣ်, အဝဲသ့ၣ်မၤဆူၣ်စ့ၢ်ကိးသဝီဖီလၢကဟးလၢတၢ်မဲၣ်ညါဒီးပူၤမ့ၢ်ပီၤအသိးန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဒံၣ်ခွၢ်အုၣ်စ့ၢ်ကိးဟံၣ်ဒီးမၤဆူၣ်သဝီဖီလၢကသုးအသးဆူၣ်တၢ်နီၣ်ဖီအလီၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ပၤအဖီလၢန့ၣ်လီၤ.”

လၢဖၣ်အုၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ပူၤန့ၣ်, သဝီဖီတနီၤနီၤအိၣ်ဆိးဝဲလၢကစၢ်ခိၣ်ကလိကျါလၢအယံၤဒီးသဝီအဂၤတဖၣ်ဒီးတၢ်အံၤကီဝဲလၢဒံၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်တဖၣ်ကပၤအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ, ဒံၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်က့ၢ်ကျဲးစးလၢကမၤဟးဂီၤသဝီလၢကစၢ်ခိၣ်ကလိကျါဒ်အံၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးက့ၢ်ကျဲးစးမၤဆူၣ်သဝီဖီသ့ၣ်တဖၣ်လၢကသုးလီၤသုးကျဲးဆူၣ်တၢ်ပၤခိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်တၢ်ပၤဖီလၢန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢအိၣ်ကထိဘၣ် ၇သီ, ၂၀၀၈န့ၣ်န့ၣ်, ဒံၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်သုးက့ (၉၉၉) လၢအဘၣ်တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်ခဲအံၤလၢသုးက့ခိၣ်ဖါန့ၣ်ပုၤလီၤတၢ်ကလုၢ်ဆူသုးခိၣ်မ့ၢ်နီၣ်ဒွဲၣ်ဒီးအပူၤသုးဖီ ၂၀၀၈လၢကဒွဲၣ်အူကွဲၣ်ဝဲကလီၤလုၢ်သဝီဒီးမၤဆူၣ်အဝီဖီတဖၣ်လၢကသုးအသးဆူၣ်ထံပၤသဝီန့ၣ်လီၤ. ဖဲဒံၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်သုးဖဲတုၤလၢကလီၤလုၢ်သဝီတဘျီ, အဝဲသ့ၣ်မၤဆူၣ်သဝီဖီသ့ၣ်တဖၣ်လၢကဟးထီၣ်လၢအဟံၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒ်တၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲအသိး သုးဖီတဖၣ်ဘိးဘၣ်ရၢၣ်လီၤဝဲလၢ “သဝီဖီ(လၢအအိၣ်ဆိးလၢကလီၤလုၢ်သဝီ)တဖၣ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ဒိကန့ၣ်ဘၣ်ခိၣ်ဖျါလၢအဝဲသ့ၣ်က့ၢ်ကျဲးစးအိၣ်လၢကစၢ်ကလိကျါအယိန့ၣ်လီၤ.” တၢ်န့ၣ်ဝဲအလီၢ်ခဲၣ် သုးဖီသ့ၣ်တဖၣ်ဒွဲၣ်အူကွဲၣ်သဝီဖီတဖၣ်အဟံၣ်အယိဒီးမၤဆူၣ်ဝဲလၢကက့ၢ်အိၣ်က့ၢ်ဆူထံပၤသဝီ, လၢအအိၣ်ဘူးဒီးတၢ်ပၤခိၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ပၤအိၣ်လၢဒံၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်န့ၣ်လီၤ. သုးဖီသ့ၣ်တဖၣ်ဒွဲၣ်အူကွဲၣ်ဝဲဟံၣ်ယိးဖျါလၢကလီၤလုၢ်သဝီန့ၣ်လီၤ. ဖဲသုးသ့ၣ်တဖၣ်ဒွဲၣ်အူကွဲၣ်ဝဲကလီၤလုၢ်သဝီဝဲအလီၢ်ခဲၣ်, အဝဲသ့ၣ်လဲၤယိဆူထံပၤခဲၣ်သဝီဒီးဒွဲၣ်အူစ့ၢ်ကိးသဝီအံၤန့ၣ်လီၤ. လၢထံပၤခဲၣ်သဝီပူၤန့ၣ်ဟံၣ်ခိၣ်အိၣ်ဝဲလံၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲဒံၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်ဒွဲၣ်အူထံပၤခဲၣ်သဝီဝဲအလီၢ်ခဲၣ်, အဝဲသ့ၣ်ဖီန့ၣ်ဝဲသဝီဖီအဆၢဖီကီၢ်ဖီတဖၣ်ဒီးအိၣ်ဝဲဖဲန့ၣ်တနီၤ ဒီးဆူၣ်ဆူၣ်အဝဲသ့ၣ်သုးကလၢတနီၤန့ၣ်လီၤ. စရိလၢလၢအံၤဟ်ဖျါဝဲသဝီဖီလၢထံပၤခဲၣ်အဆၢဖီကီၢ်ဖီဒီးအတၢ်ဖီတၢ်လံၤလၢဒံၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်သုးဟ့ၣ်ဝဲမုတမ့ၢ်မၤဟးဂီၤန့ၣ်လီၤ.

နီၢ်ဂံၢ်	ဟံၣ်ခိၣ်အမံၤ	တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်မုတမ့ၢ်မၤဟးဂီၤဒီးအလုၢ်အပူၤ
၁	စီၤဖ---	မံၣ်တးလး (၃)ဒုဒီးထိး(၃)ဒု (လီၤလၢစု ၂၀၅,၀၀၀ကး)
၂	နီၢ်မ---	မံၣ်တးလး (၃)ဒုဒီးထိး(၁)ဒု (လီၤလၢစု ၁၆၀,၀၀၀ကး)
၃	စီၤက---	သဝီဖီခဲၣ်လၢအဆၢဖီကီၢ်ဖီတအိၣ်ဘၣ် ဘၣ်ဆၢသုးဖီတဖၣ်ဒွဲၣ်အူကွဲၣ်အဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်ဒီးတၢ်ဖီတၢ်လံၤလဲလၢအဟံၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲသုးသုးတဖၣ်မဟးဂီၤဝဲကလီၤလုၤဒီးထံပၤခံသဝီတဖၣ်ဒီးမၤဆူၣ်သဝီဖိတဖၣ်လၢကသုးအသးဆူထံပၤသဝီဝံၤအလီၢ်ခံ, နံၣ်ခွၢ်တံၣ်အုၣ်သုးက့ (၉၉၉) သုးက့ခိၣ်ဖါနွံဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုၤဆူအပူၤသုးဖိအဆိၣ်လၢကတ့ထီၣ်သုးကလၢအသိတဖျါၣ်ဘုးဒီးထံပၤသဝီန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢအိးကထိဘၣ် ၈သီ, ၂၀၀၈န့ၣ်န့ၣ်, နံၣ်ခွၢ်တံၣ်အုၣ်သုးဖိတဖၣ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုၤဆူသဝီဖိလၢထံပၤဒီးတၢ်ကြိၣ်တနံၤသဝီလၢ သဝီဖိဟံၣ်တဖျါၣ်တဂၤကဘၣ်စးထီၣ်လဲၤတ့ၤစၢၤနံၣ်ခွၢ်တံၣ်အုၣ်သုးကလၢအသိန့ၣ်လီၤ. သုးဖိသုးတဖၣ်အံၤဟ့ၣ်လီၤစ့ၢ်ကိးတၢ်ကလုၤဆူသဝီဖိလၢထံပၤခံ, ဃီသီခံ, မ့ၣ်တုၢ်ထၣ်ဒီး ပျီညၣ်သံလၢလုၤပျါၣ်ကီၢ်ဆၢပူၤတဖၣ်လၢကစးထီၣ်ကျိၣ်တၢ်ကသုးအိၣ်လၢတၢ်သုၣ်ထီၣ်သုးကလၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နိသိးကမၤဝံၤနံၣ်ခွၢ်တံၣ်အုၣ်သုးကလၢအသိတသ့ဖဲအသ့အသ့အဂီၢ်, နံၣ်ခွၢ်တံၣ်အုၣ်သုးဖိတဖၣ်သ့ဝဲ သဝီဖိ ၁၀၀၈ယၣ်ယၣ်လၢတနံၤအတီၢ်ပူၤလၢကမၤစၢၤတၢ်သုၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိသုးတဖၣ်ကဘၣ်ဟဲစိၣ်ယုၢ်ဒီးအဝဲသုၣ်အတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီၤဒဲၣ်လၢကတ့ထီၣ်သုးကလၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲသဝီဖိလၢကလီၤလုၤဒီးထံပၤခံသဝီတဖၣ်တၢ်မၤဆူၣ်အိၣ်လၢကသုးလီၤသုးကျဲဆူထံပၤသဝီဝံၤအလီၢ်ခံ, အဝဲသုၣ်လဲၤဖဲလဲၤမၤတၢ်လၢအဝဲသုၣ်ခူးပူၤကျိးပူၤတသ့လၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသုၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤစ့ၢ်ကိးတအိၣ်လၢဘၣ်ခိဖျါလၢနံၣ်ခွၢ်တံၣ်အုၣ်မၤဟးဂီၤဝဲဖဲအဝဲသုၣ်မၤဆူၣ်သဝီဖိသုးလီၤသုးကျဲအခါန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ, သဝီဖိသုးတဖၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်သးလၢအကိၢ်ခဲလဲၤကသုၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်မုဆူအိၣ်ဒီးတဆၢကတီၢ်ယိဘၣ်မၤတၢ်လၢကလုၤအိၣ်သးသမုအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢအိးကထိဘၣ် ၁၅သီ, ဖဲတၢ်မၤဆူၣ်သုးလီၤကျဲဝံၤအလီၢ်ခံ, ဟံၣ်ခိၣ် ၅န့ၣ်လၢသဝီဖိနီၢ်ဂံၢ်အိၣ်ဝဲ ၂၉၈ၤဟးထီၣ်ဝဲလၢထံပၤသဝီဒီးဟဲယုၢ်အိၣ်ဝဲလၢလ---, ကီၢ်ပူၤပူၤလီၤအိၣ်ကမ့ၣ်ဒဲကဝီၤလၢအဘၣ်တၢ်ပၤအိၣ်လၢခုၣ်အိၣ်လဲၤအုၣ်လၢဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၢၣ်မုၢ်ထီၣ်တကဟးန့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ ဖဲလၢအိးကထိဘၣ် ၁၇သီအနံၤန့ၣ် ကလီၤလုၤသဝီဖိ (၄၃)၈ၤလၢတၢ်မၤဆူၣ်သုးလီၤသုးကျဲဆူထံပၤသဝီတဖၣ်ဟဲယုၢ်ထီၣ်ဆူလ---ဒဲကဝီၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ယးဒီးပူၤဟဲထီၣ်သီလၢလ---ဒဲကဝီၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်, ကညီၣ်ဂီၢ်ခွဲးယၢ်ကရူၢ်ပူၤထၢတၢ်ကစိၣ်ဖိတဂၤဟံၣ်ဖျါဝဲဖဲလၢအိးကထိဘၣ် ၁၉သီလၢ

“သဝီဖိအါန့ၣ်ဒီး(၇၀)၈ၤလီၢ်ဘၣ်ဝဲဂ့ၢ်ဝီၤအူတၢ်မၤစၢၤဒဲအမၤယၣ်လုး, ပုၤပိးဒီးချီၣ်မၤလၢ လၢလ---ဒဲကဝီၤလၢအဝဲသုၣ်(ပူၤလီၤအိၣ်ကမ့ၣ်ဖိ) တဖၣ်အိၣ်အလီၢ်ခံအံၤန့ၣ် ပစိၤတၢ်ဃၢ်အိၣ်ဝဲအါဂီၢ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.”

ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ, နအဖခိၣ်သုးရၢၣ် (၅၆၅)ဒီးနံၣ်ခွၢ်တံၣ်အုၣ်သုးက့ (၅၅၅)တဖၣ်ဟူးဂဲၤဝဲဖဲတမိၢ်သဝီကရူၢ်လၢတၢ်ကြိၣ်ကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ. နံၣ်ခွၢ်တံၣ်အုၣ်သုးက့ (၉၉၉)ဖဲးဟူးဂဲၤဒဲးလၢပုၤခိၣ်ပုၤယၢၤ, ဒီးသုးအါထီၣ်ဝဲသဝီဖိလၢကကဲပူၤကညီၣ်ရဲမ့ၣ်ပိးန့ၣ်လီၤ.

For more information on the human rights situation in Pa'an District and the recent joint SPDC-DKBA attacks in Dooplaya District, see the following previously published KHRG reports:

- *DKBA soldiers attack Karen village in Thailand (October 2008)*
- *DKBA bans alcohol consumption to justify human rights abuses in Pa'an District (October 2008)*
- *Forced recruitment by DKBA forces in Pa'an District (September 2008)*
- *Daily demands and exploitation: Life under the control of SPDC and DKBA forces in Pa'an District (September 2008)*
- *DKBA soldiers burn down Ler Bpoo village, Pa'an District (August 2008)*

Recent photos from the area are presented in *KHRG Photo Gallery 2008* and *KHRG Photo Gallery 2007*. These and other KHRG reports and maps of the region can be found on the KHRG website at <http://www.khrq.org>.

Karen Districts

©Karen Human Rights Group (KHRG), 2005

Scale: 1 cm to 22 km
1 in. to 35 miles